

Falkenbergs
kommun

FINANSPOLICY

<u>Diarienummer</u> KS 2025/252	<u>Fastställt av</u> Kommunfullmäktige	<u>Datum för fastställande</u> 2009-06-25
<u>Dokumenttyp</u> Policy	<u>Dokument gäller för</u> Samtliga nämnder och helägda bolag	<u>Giltighetstid</u> Tillsvidare
<u>Revideringsansvarig</u> Kommunstyrelsen	<u>Revideringsintervall</u> Vart fjärde år	<u>Reviderat datum</u> 2026-02-24
<u>Dokumentansvarig (funktion)</u> Ekonomichef	<u>Uppföljningsansvarig</u> Kommunstyrelsen	<u>Uppföljning</u> Löpande uppföljning

Innehållsförteckning

FINANSPOLICY	1
1 SYFTE.....	3
1.1 Målsättning.....	3
1.2 Omfattning	3
2 POLICY	3
2.1 Hantering av finansiella risker	3
2.1.1 Betalningsberedskap och likviditetsrisk.....	4
2.1.2 Tillåtna motparter	4
2.1.3 Kapitalanskaffning och refinansieringsrisk.....	4
2.1.4 Ränterisk.....	5
2.1.5 Valutarisk	5
2.1.6 Placeringar.....	5
2.1.7 Finansiell leasing.....	5
3 DEFINITIONER, AVGRÄNSNINGAR OCH HÄNVISNINGAR	6
4 ANSVAR OCH UPPFÖLJNING.....	6
4.1 Organisation och ansvarsfördelning	6
4.1.1 Kommunfullmäktige	6
4.1.2 Kommunstyrelse.....	6
4.1.3 Kommunstyrelseförvaltningen, ekonomiavdelningen	6
4.1.4 De kommunala bolagens ansvar.....	7
4.1.5 Internbank.....	7
4.1.6 Borgen	7
4.1.7 Utlåning.....	7
4.2 Rapportering och kontroll	8
4.2.1 Rapportens innehåll.....	8
4.2.2 Operativ risk.....	8
5 RISKINSTRUKTION	8
5.1 Betalningsberedskap och likviditetsrisk.....	8
5.2 Tillåtna motparter	8
5.3 Kapitalanskaffning och refinansieringsrisk.....	9
5.4 Ränterisk.....	9
5.5 Valutarisk	9
5.6 Placeringar.....	9
5.7 Finansiell leasing.....	10

1 SYFTE

Syftet med finanspolicyn är att begränsa finansiella risker genom att definiera enhetliga riktlinjer och ramar för de finansiella aktiviteter som uppkommer i samband med upplåning, skuldförvaltning och likviditetshantering. Finanspolicyn ska ligga till grund för att en god kontroll och kostnadseffektiv hantering uppnås, samt att ansvarsfördelning och administrativa regler klargörs.

1.1 Målsättning

Målsättningen är att säkerställa kapitalförsörjning på både kort och lång sikt. Dessutom ska bästa möjliga finansnetto eftersträvas inom ramen för denna finanspolicy. Detta dokument ska kontinuerligt prövas och vid behov revideras för att upprätthålla en löpande anpassning till förändringar och förutsättningar som uppkommer, samt att tillse att en väl avvägd riskprofil upprätthålls.

1.2 Omfattning

Finanspolicyn är fastställd av kommunfullmäktige och är ett övergripande dokument för både kommunen och i tillämpliga delar de helägda kommunala bolagen. Alla avsteg från finanspolicyn kräver ett beslut i kommunfullmäktige.

Finanspolicyns omfattning:

- Hantering av finansiella risker
- Organisation och ansvarsfördelning
- Rapportering och kontroll
- Riskinstruktion

I riskinstruktionen sammanfattas alla beslutade riktlinjer och nivåer för de finansiella riskerna. Därmed blir riktlinjerna tydligare och enklare att efterleva, kontrollera samt revidera.

2 POLICY

2.1 Hantering av finansiella risker

Kommunen utsätts kontinuerligt för ett antal finansiella risker och har valt att aktivt hantera och kontrollera/begränsa dessa. Riskhanteringen omfattar följande risker:

- Betalningsberedskap och likviditetsrisk
- Tillåtna motparter
- Kapitalanskaffning och refinansieringsrisk
- Ränterisk
- Valutarisk
- Placeringar

- Finansiell leasing

2.1.1 Betalningsberedskap och likviditetsrisk

Kommunen skall kontinuerligt upprätthålla en likviditetsreserv för att vid varje tillfälle kunna sköta sina betalningsförpliktelser. Definition av likviditetsreserv:

- Ej bundna medel på bankkonton etc.
- Placerade medel som kan frigöras med likvid inom fem bankdagar
- Outnyttjade checkräkningskrediter, låneramar samt kreditlöften

I riskinstruktionen regleras storleken på likviditetsreserven.

2.1.2 Tillåtna motparter

För att säkerställa en trygg finansiering och hantering av finansiella risker ska motparter med högsta möjliga kreditvärdighet eftersträvas. Tillåtna motparter är godkända för alla delar i den finansiella verksamheten.

I riskinstruktionen framgår tillåtna motparter.

2.1.3 Kapitalanskaffning och refinansieringsrisk

Kommunens verksamhet innefattar omsättning av befintliga lån och krediter samt nyupplåning. Kapitalbehovet ska säkerställas genom ett aktivt och professionellt upplåningsförfarande. Det är av största vikt att i god tid säkerställa detta. För att undvika kapitalbrist samt för att få en bra jämförelse av prisnivå skall all upplåning och kreditförfrågning, om möjligt, ske via ett antal oberoende långgivare.

Risken att betydande delar av utestående låneengagemang förfaller inom samma tidsperiod kan vid ogynnsamma marknadslägen medföra att omsättningen eller refinansieringen av en stor del av lånevolymer måste ske till ofördelaktiga räntevillkor eller ej går att genomföra. Detta gäller även nyupplåning. Härigenom kan kapitalkostnaden för kommunen snabbt öka, eller en likviditetskris uppstå. För att begränsa denna risk kan förfallostrukturen och kapitalbindningstiden på skuldportföljen regleras.

I riskinstruktionen regleras:

- Antal motparter
- Enskild motparts tillåtna andel av skuldvolymen
- Kapitalbindning
- Förfalloprofil kapitalbindning, tillåtna förfall inom tidsperioder

2.1.4 Ränterisk

Variationer i det allmänna ränteläget kan leda till att kommunens finansnetto påverkas negativt. Ränterisken är vid varje tillfälle summan av den befintliga/framtida upplåningen och den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen. För att på bästa sätt förändra räntebindningstiden i skuldportföljen har kommunen möjlighet att utnyttja räntederivat. Detta innebär att man på ett snabbt, flexibelt och kostnadseffektivt sätt kan förändra räntebindningstiden och således begränsa ränterisken.

I riskinstruktionen regleras:

- Antal motparter
- Enskild motparts tillåtna andel av skuldvolymen
- Tillåtna instrument
- Räntebindning
- Förfalloprofil räntebindning, tillåtna förfall inom tidsperioder

Ränterisken i placeringar, om sådan finns, hanteras separat under 2.1.6.

2.1.5 Valutarisk

Kommunen och dess bolag får inte låna eller placera i utländsk valuta.

2.1.6 Placeringar

Kommunens och dess bolags likvida medel skall placeras på koncernkontot och alla överskottsmedel, utöver likviditetsreserven, bör användas för att amortera på lånen. Om tillfällig likviditetsöverskott inte kan utnyttjas kostnadseffektivt för att amortera på lånen så får dessa placeras i enlighet med riskinstruktionen.

2.1.7 Finansiell leasing

Om den finansiella leasingen med ränterisk totalt uppgår till mer än angivet belopp i riskinstruktionen skall den likställas med upplåning och därmed ingå i skuldportföljen och hanteras enligt riktlinjerna i finanspolicyn.

3 DEFINITIONER, AVGRÄNSNINGAR OCH HÄNVISNINGAR

Kommuner ska enligt 11 kap. i kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning. Medelsförvaltningen ska ske med låg risk och hög säkerhet.

Finanspolicyn är fastställd av kommunfullmäktige och är ett övergripande dokument för både kommunen och i tillämpliga delar de helägda kommunala bolagen.

Då kommunen har en internbank där all upplåning i kommunkoncernen samordnas är koncernperspektivet extra viktigt. Utöver detta styrdokument styrs skuldförvaltningen genom det årliga budgetbeslutet i kommunfullmäktige och i kommunstyrelsens delegationsordning.

4 ANSVAR OCH UPPFÖLJNING

4.1 Organisation och ansvarsfördelning

Vid alla finansiella transaktioner, såsom lån, placeringar och derivat, skall kommunen företräddas av namngivna behöriga personer. Fullmakt beslutas av kommunstyrelsen inom ramen för delegationsordning.

4.1.1 Kommunfullmäktige

- Innehållet i finanspolicyn
- Följa upp och vid behov förändra finanspolicyn
- Låneramar, borgen och villkor för kommunkoncernens totala upplåning
- Besluta om borgensavgift/internbanksavgift

4.1.2 Kommunstyrelsen

- Följa upp och vid behov föreslå förändring av finanspolicyn
- Kontrollera att finanspolicyn efterlevs
- Bemyndiga ansvar till behörig personal
- Definiera ansvarsfördelning i delegationsordning

4.1.3 Kommunstyrelseförvaltningen, ekonomiavdelningen

Kommunstyrelseförvaltningen, ekonomiavdelningen ska ha en finansfunktion, internbanken, som verkar i enlighet med denna finanspolicy. Finansfunktionen ansvarar för upphandling av banktjänster och ska agera för att:

- Praktiskt hantera den löpande förvaltningen
- Praktiskt hantera koncernens internbank enligt punkt 4.1.5 nedan
- Aktivt och inom givna ramar hantera de finansiella risker som definieras i finanspolicyn
- Tillse att en effektiv och fungerande organisation och ansvarsfördelning finns

- Skapa rapporter och kontrollera att finanspolicyns krav uppfylls
- Rapportera relevanta uppgifter om finansförvaltningen till kommunstyrelsen
- Ge kommunstyrelsen förslag på förändringar av finanspolicyn

4.1.4 De kommunala bolagens ansvar

Dokumentet gäller för kommunen och i tillämpliga delar de helägda kommunala bolagen. Samordning mellan kommunen och de helägda bolagen regleras i detta dokument.

Kommunstyrelseförvaltningen, ekonomiavdelningen, har det övergripande ansvaret för samordning av finansiella flöden. Regelbundna avstämningar mellan kommunens och de kommunala bolagens ekonomiska funktioner ska ske. En särskild grupp under ledning av kommunens ekonomichef ska utgöra samarbetsorgan för kommunkoncernens löpande skuldförvaltning. Till gruppen ska en representant från respektive bolag närvara. Bolagen ska till ekonomiavdelningen fortlöpande tillställa underlag för den samlade kommunala verksamhetens likviditetsplanering.

4.1.5 Internbank

Kommunkoncernens finansverksamhet organiseras i en internbank. Genom denna samordning nås en effektivare administration och större volymer vilket kan ge bättre villkor på kapitalmarknaden. Internbanken ansvarar för att:

- Administration och samordning av koncernens betalningsströmmar sker genom ett koncernkonto. Kommunen och de helägda bolagen ska ingå i koncernkontosystemet
- Hantera koncernens likviditet
- Utföra koncernens upplåning samt förmedla till bolagen
- Långfristig upplåning verkställs under förutsättning att detta ryms inom kommunfullmäktiges beslutade låneram
- Förmedling till de kommunala bolagen sker enligt matchningsprincipen. Detta innebär att internbanken, efter tillägg för internbanksavgift, skall tillämpa samma villkor för utlåningen som för den upplåning som sker

4.1.6 Borgen

Borgen kan beviljas för extern finansiering. Kommunen har en restriktiv inställning till borgen för lån till andra låntagare och det kräver ett beslut i kommunfullmäktige samt att en kreditprövning görs. Kommunfullmäktige beslutar om borgen samt den avgift som ska betalas för erhållen säkerhet.

4.1.7 Utlåning

Utlåning till annan part än bolag inom kommunkoncernen kräver ett beslut i kommunfullmäktige.

4.2 Rapportering och kontroll

Rapporteringen skall ge information om kommunkoncernens finansiella exponering och risk samt säkerställa att finanspolicyn efterlevs.

4.2.1 Rapportens innehåll

- Aktuell likviditetssituation
- Lånevolym
- Derivatvolym
- Motparter
- Räntebindning och dess förfalloprofil
- Kapitalbindning och dess förfalloprofil
- Genomsnittsränta
- Värde
- Värdepåverkan vid ränteförändringar
- Förväntade räntekostnader
- Förväntade räntekostnader vid ränteförändringar
- Avstämning mot finanspolicy

4.2.2 Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, felaktigt agerande eller felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering.

Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan. Behörig person får dock göra avslutet själv vid finansiella transaktioner.

5 RISKINSTRUKTION

I riskinstruktionen sammanfattas alla beslutade riktlinjer och nivåer för de finansiella riskerna. Därmed blir riktlinjerna tydligare och enklare att efterleva, kontrollera samt revidera.

5.1 Betalningsberedskap och likviditetsrisk

Likviditetsreserven skall som målsättning uppgå till minst 80 Mkr.

5.2 Tillåtna motparter

- Svenska staten
- Svenska banker
- Svenska hypoteksinstitut
- Svenska försäkringsbolag
- Kommunen och dess helägda bolag

- Kommuninvest i Sverige AB
- Utländska banker med etablerad verksamhet i Sverige

5.3 Kapitalanskaffning och refinansieringsrisk

- Minst tre motparter bör eftersträvas
- Enskild motpart bör ej representera mer än 60 % av den vid varje tidpunkt totala skuldvolymen. Undantag kan dock göras för Kommuninvest
- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden i skuldportföljen regleras tills vidare inte
- Förfalloprofilen i kapitalbindningen regleras tills vidare inte

5.4 Ränterisk

- Minst tre motparter bör eftersträvas
- Enskild motparts tillåtna andel av den räntesäkrade volymen regleras tills vidare inte
- Tillåtna derivat är ränteswapar och forwardswapar. Kombinationer av ränteswapar med ränteooptioner är inte tillåtet
- Den genomsnittliga räntebindningstiden skall ej understiga 1 år och skall ej överstiga 10 år
- Förfalloprofilen i räntebindningen regleras tills vidare inte

5.5 Valutarisk

Kommunen och dess bolag får inte låna eller placera i utländsk valuta.

5.6 Placeringar

Kommunens och dess bolags likvida medel skall placeras på koncernkontot och alla överskottsmedel, utöver likviditetsreserven, bör användas för att amortera på lånen. Om tillfällig likviditetsöverskott inte kan utnyttjas kostnadseffektivt för att amortera på lånen får dessa placeras i syfte att erhålla en högre avkastning. Möjligheten till amortering via kommande låneförfall ska dock alltid beaktas.

- Tillåtna motparter; enligt punkt 5.2
- Tillåtna instrument; Bankkonto, deposition, räntebärande värdepapper, ej derivat
- Tillåten löptid på enskild placering; kapitalbindning max 12 månader, räntebindning max 12 månader
- För alla typer av placeringar är kravet högsta kreditvärdighet för kortfristiga kreditbetyg, A-1+ från Standard & Poor, Prime-1 från Moody's och F1+ från Fitch

5.7 Finansiell leasing

Om den finansiella leasingen med ränterisk totalt uppgår till mer än 50 Mkr skall den likställas med upplåning och därmed ingå i skuldportföljen och hanteras enligt riktlinjerna i finanspolicyn.